

CONFERENTIA EPISCOPALIS SCANDIAE

Życie konsekrowane w Kościołach Skandynawskich

21 listopada Papież Franciszek ogłosił Rokiem Życia Konsekrowanego. Rozpoczął się on 21 listopada 2014 roku, a zakończy się 16 lutego roku 2016. My, biskupi katoliccy w krajach skandynawskich, pragniemy zatem zwrócić się do braci i siostr w naszych diecezjach, a w szczególności do osób, które w taki czy inny sposób zainteresowane są życiem konsekrowanym w jego różnych postaciach, by opisać jego miejsce i funkcję w Kościele Katolickim. Odczuwamy też, iż mamy obowiązek przedłożenia tego katolickim wiernym, ponieważ faktem jest, iż niestety zarówno obecność, zrozumienie jak i zainteresowanie życiem konsekrowanym wśród wielu katolików wydaje się słabnąć. Wielu zakonów należących do Kościoła Katolickiego nie istnieje już w naszych krajach, lub stoją na krawędzi zamknięcia z powodu braku rozwoju. Jedno jest jednak pewne: życie konsekrowane zawsze będzie miało swoje miejsce w Kościele, lecz jego rozwój możliwy jest tylko wtedy, gdy jest prawdziwa wiara. W tym kontekście pragniemy zaprosić was wszystkich do wspólnego zastanowienia się nad rolą życia konsekrowanego w Kościele.

Życie konsekrowane w swojej obecnej formie nie sięga początków Kościoła, ani też nie jest częścią jego struktury hierarchicznej, jednak nieodmiennie należy do jego życia i świętości (por. „Lumen gentium” nr 44). Jeśli zastosujemy słowo „powołanie” również do powołania do życia konsekrowanego, oznacza to, że to Bóg nas do tego powołuje. Nie jest to zatem w pierwszym rzędzie coś co Kościół, w czasie swojej historii, wynalazł jako rozwiązanie niektórych problemów.

Prawo kościelne w ten sposób definiuje życie konsekrowane: *„Życie konsekrowane przez profesję rad ewangelicznych jest trwałą formą życia, w której wierni pod działaniem Ducha Świętego naśladując dokładniej Chrystusa, oddają się całkowicie umiłowanemu nade wszystko Bogu, ażeby - poświęceni z nowego i szczególnego tytułu dla chwały Boga, budowania Kościoła i zbawienia świata osiągnąć doskonałą miłość w służbie Królestwa Bożego i, stawszy się w Kościele wyraźnym znakiem, zapowiadać niebieską chwałę.”*

(CIC canon 573 § 1)

Naszym zgromadzeniom zakonnym oraz wszystkim osobom konsekrowanym winniśmy okazywać ogromną wdzięczność za ich nieoceniony wkład w Kościele, również tu w naszych krajach. Jednak już teraz pragniemy podkreślić, że to nie posługa duszpasterska czy charytatywna - mimo ich wielkiej wagi – stanowi sedno życia konsekrowanego, sednem jest samo życie konsekrowane jako takie, to znaczy życie, gdzie punktem centralnym jest Bóg, odbicie lustrzane życia wiecznego. W całej swojej niedoskonałości osoby konsekrowane mają

swoim życiem odzwierciedlać nowe życie w Chrystusie, który tu na ziemi, całkowicie i w pełni żył dla swego Ojca Niebieskiego. Osoby konsekrowane naśladowując Chrystusa mają ukazywać to życie, które wszyscy otrzymaliśmy poprzez chrzest.

Święt Jan Paweł II, papież, w swoim liście apostolskim „Orientale Lumen” z 2 maja 1995 roku przekazał nam kilka ważnych myśli na temat życia konsekrowanego, którym możemy pozwolić się zainspirować.

To, co nazywamy życiem konsekrowanym ma swoje korzenie na Bliskim Wschodzie. W tradycji wschodniej ta forma życia postrzegana jest nie jako wyjątkowe powołanie odnoszące się do szczególnej kategorii chrześcijan, lecz raczej jako znak, do którego każdy ochrzczony może się zwrócić. W ten sposób klasztor staje się miejscem proroczym, a to co tam powstaje jest prawdziwym wychwalaniem Boga. Przykazanie miłości spełnia się i staje ideałem ludzkiej egzystencji. Życie monastyczne zawsze stanowiło duszę Kościołów Wschodnich, a życie chrześcijańskie rozwijało się w klasztorach w całym swoim pięknie, bogactwie i płodności.

W tradycji wschodniej życie monastyczne zachowało swoją jedność, natomiast w świecie zachodnim powstały różne formy życia apostolskiego. Tu zrodziła się wielka różnorodność. Z pustelniczego życia powstały wspólnoty monastyczne. Niektóre z późniejszych form życia konsekrowanego dążyły niekiedy do większej surowości lub pogłębienia duchowości oraz sprostania konkretnym potrzebom lub nowym wyzwaniom duszpasterskim.

W swoim opisie istoty życia zakonnego Jan Paweł II mówi, że jest ono rozpięte między dwoma biegunami Słowem Bożym i Eucharystią. Życie monastyczne rozwija się w tym polu prowadząc do coraz głębszej wiedzy o Bogu. Nie wiedzy intelektualnej lecz duchowego zrozumienia, które krok po kroku przemienia osobę konsekrowaną na podobieństwo Chrystusa. Objawienie Pańskie na górze Tabor staje się zatem symbolem przemiany chrześcijanina, a rzeczywistym celem życia monastycznego jest, aby w ten właśnie sposób upodobnić się do Chrystusa. Jest to również powodem, dla którego życie zakonne stało się symbolem życia chrześcijańskiego i powodem, dla którego klasztory stały się duchowymi centrami całego Kościoła.

Począwszy od tego pierwszego etapu życia konsekrowanego, mężczyźni i kobiety, powołani do życia *przez profesję rad ewangelicznych w sposób szczególny poświęconego Panu poprzez naśladowanie Chrystusa, który sam żył w czystości i w ubóstwie* (por. Mt 8, 20; Łk 9,58) *i poprzez swoje postuszeństwo, aż do śmierci na krzyżu* (por. Fil 2,8) *odkupił i uświęcił człowieka* (por. Vat II: "Perfectae Caritatis" nr 1). *W życiu konsekrowanym wierni, za natchnieniem Ducha Świętego, decydują się w sposób doskonalszy iść za Chrystusem, poświęcić się umiłowanemu nade wszystko Bogu oraz, dążąc do doskonałej miłości w służbie Królestwa, głosić w Kościele chwałę świata, który ma przyjść, oraz być jego znakiem* (KKK 916).

Oprócz życia w wspólnotach, które tradycyjnie nazywane są zakonami i zgromadzeniami istnieją też nowe lub nowo odkryte formy życia konsekrowanego. *Począwszy od czasów apostolskich dziewice i wdowy chrześcijańskie, powoływane były przez Pana, by poświęcić się Mu w sposób niepodzielny w większej wolności serca, ciała i ducha* (por 1 Kor 7,34-36, KKK 922). Obok tradycyjnego życia zakonnego forma ta, przeżywająca w czasach obecnych rozkwit, stanowi dodatkową możliwość bliższego naśladowania Chrystusa.

Dalsze możliwości oferują stowarzyszenia życia apostołskiego, które łączą z Chrystusem mężczyźni i kobiety, małżeństwa i rodziny, w nowych formach wspólnotowych, aby nieść o Nim świadectwo w nowy sposób.

Ponadto możemy też stwierdzić, że wielu naszych braci i sióstr z Kościołów reformacyjnych na nowo okazuje zrozumienie i zainteresowanie życiem zakonnym, co owocuje budową klasztorów w niektórych z nich.

Pragniemy także podkreślić osobiste powołanie do świętości każdego wiernego, tak jak jest to wyraźnie sformułowane w Soborze Watykańskim II w rozdziale 5 w konstytucji dogmatycznej o Kościele. Św. Paweł pisze w Pierwszym liście do Tesaloniczan 4,3: „*Albowiem wolą Bożą jest wasze uświęcenie.*” Św. Piotr apostoł mówi, że jesteśmy powołani do uczestniczenia w „*Boskiej naturze*” (2 P 1,4). A Jezus w kazaniu na Górze powiedział: „*Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski*” (Mt 5,48). Wreszcie, musimy pamiętać o nowym przykazaniu, które Chrystus dał nam w Nowym Przymierzu: „*To jest moje przykazanie, abyscie się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiowałem*” (J 15,12). Te i wiele innych ustępów w Piśmie Świętym skierowane są do nas wszystkich, ponieważ przez Chrzest zostaliśmy zaadoptowani jako synowie i córki boże i przyjęliśmy ducha Syna do naszych serc. (por. Ga 4, 6).

Duchowa odnowa Kościoła będzie możliwa jedynie wtedy, gdy – pod natchnieniem Ducha Świętego- otworzymy się na tę prawdę. W tym też kontekście musimy postrzegać życie konsekrowane w Kościele. Odnowa życia konsekrowanego opiera się na odnowie wiary wiernych, tym samym odnowa życia konsekrowanego wiedzie do odnowy powołania do świętości u wszystkich ochrzczonych.

Zasadniczo oznacza to, że zarówno członkowie zakonów, inne osoby konsekrowane oraz wszyscy ochrzczeni powinni bardziej doceniać Eucharystię, adorację Najświętszego Sakramentu, Pismo Święte, brewiarz, a szczególnie Nowe Przykazanie Miłości. W ten sposób Kościół się odnowi i będzie miał możliwość przeprowadzenia nowej ewangelizacji, którą święty Jan Paweł II, papież opisał jako najważniejsze zadanie Kościoła.

Pragniemy też w tym liście pasterskim zwrócić się szczególnie do was, konsekrowani bracia i siostry. Wy, którzy poświęciliście swoje życie Chrystusowi i Kościołowi, dla którego to poświęcenie jest wielką łaską i darem. Pragniemy z całego serca podziękować wam za przyjęcie tego powołania i spełniania go z ochoczym sercem. Jesteśmy świadomi waszych obaw przed brakiem przyrostu i przyszłością waszych zgromadzeń, zważywszy na wzrastającą liczbę ich starszych członków. Jesteśmy także świadomi faktu, iż wasz sposób życia jest silnie kwestionowany i krytykowany przez społeczeństwo. Lecz właśnie w tej sytuacji chcemy wesprzeć was słowem papieża Benedykta XVI, który w swoim kazaniu na święto Ofiarowania Pańskiego w 2013 roku powiedział: *Nie dołączajcie do proroków klęski, głoszących koniec, czy też brak sensu życia konsekrowanego w Kościele naszych czasów. Raczej przyoblekajcie się w Jezusa Chrystusa i nakładajcie zbroję światła – jak napominał św. Paweł (por Rz 13, 11-14) będąc przebudzonymi i czuwającymi.* Także i my, chcielibyśmy was prosić: Zwracajcie uwagę na znaki czasu, wasze powołanie bowiem otrzymaliście od Boga, nie wybraliście go sami: „*Nie wyście Mnie wybrali, ale Ja was wybrałem*” (J 15, 16). To mówi Jezus do was również dzisiaj.

W obecnej sytuacji w Kościele, społeczeństwie i w zakonach dostrzegamy wielkie wyzwanie skierowane szczególnie do was: powracajcie zawsze do waszej pierwszej miłości. Tylko poprzez intensywny kontakt z Jezusem Chrystusem odnajdziecie siłę i rozeznanie do pójścia własną drogą – tak jak mówi papież Franciszek w swoim Liście Apostolskim z 21 listopada 2014 roku na rok życia konsekrowanego *Oczekuję, że «przebudzicie świat», bo cechą charakteryzującą życie konsekrowane jest proroctwo...* (II 2) Prorok przyjmuje od Boga umiejętność obserwowania historycznego okresu, w którym żyje i odczytywać to co się dzieje. Jest jak stróż, który czuwa nocą i wie, kiedy nadchodzi poranek (por. Iz 21, 11-12). Zna on Boga i zna ludzi, swoich braci i siostry. Jest w stanie rozróżnić i jawnie napiętnować zło płynące z grzechu i niesprawiedliwości dlatego, że jest wolny i nie ma innego pana niż Bóg, i interesują go jedynie sprawy Boże. Prorok stoi zazwyczaj po stronie biednych i bezbronnych, ponieważ wie, że Bóg stoi po ich stronie.

Wzywamy wszystkie osoby konsekrowane do przeżywania swojego posłania w radości i prawdzie, tak byście byli natchnieniem i przykładem dla innych.

W szczególności zwracamy się do ludzi młodych zakorzenionych i aktywnych w wierze, ludzi, którzy żyją wiarą i bronią jej z wielkim entuzjazmem, a którzy nadal poszukują konkretnej formy do świadczenia o niej. Podjęcie decyzji o związaniu się na całe życie jest dzisiaj dla wielu trudne, wzywamy jednak tych młodych do refleksji w czasie modlitwy i zwrócenia się do księży i osób konsekrowanych z prośbą o radę i przewodnictwo.

Apelujemy do wszystkich księży, aby w swojej posłudze duszpasterskiej sami znajdowali natchnienie tak wśród osób konsekrowanych jak i wśród wiernych i, aby – na tyle na ile Duch Święty udzieli im łask do tego potrzebnych – byli do dyspozycji jako przewodnicy duchowi. Z pewnością odkryją, że zgłaszać się będą również osoby innej wiary, które pragną wzrastać w wierze.

Na koniec wzywamy wszystkich wiernych do szczególnej modlitwy w intencji powołań. Tak jak powołanie rozwija się głównie w środowisku żywej wiary, tak wiara ta, przez ufność w Bożą opatrzność i dobroć, wyraża się również poprzez okazywanie zainteresowania i współodpowiedzialność za wzrost Jego Królestwa. Ze środowiska pełnego żywej wiary i modlitwy Bóg będzie także w przyszłości rozbudzać powołania do życia konsekrowanego.